

ด่วนที่สุด

ที่ กค 0530.3/จ. ๔๗

กองกษาณมหาดไทย	ด้วยของ	แทน
เลขรับ	4793	
วันที่	18	กค 2544
เวลา	11.00	

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กท 10400

๒๐ มิถุนายน 2544

เรื่อง สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
เรียน ๐ โกรบตีมนนท์ทาสัยจอนแทน

อ้างถึง 1. พระราชกฤษฎีกาเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร 0601/0428 ลงวันที่ 30 เมษายน 2544

ด้วยส่วนราชการมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการพิจารณาการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

1. กรณีข้าราชการได้กู้เงินซื้อบ้านในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ไว้ก่อนที่จะได้รับคำสั่งให้ย้ายมารับราชการประจำสำนักงานใหม่ และบ้านหลังดังกล่าวอยู่ระหว่างการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระ เงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านอยู่ กรณีนี้จะถือได้หรือไม่ว่าข้าราชการดังกล่าวได้ย้ายมาประจำสำนักงานใหม่ซึ่งมีเคหสถานของตนเองอยู่แล้ว จะเข้าข่ายข้อยกเว้นต้องห้ามมิให้ได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา 7(2) แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ หรือไม่ และหากไม่อยู่ในบังคับของมาตรา 7(2) จะสามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ตามนัยมาตรา 16 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯหรือไม่
2. กรณีข้าราชการมีเคหสถานของตนเองอยู่ในท้องที่ที่ย้ายมารับราชการประจำ โดยไม่มีภาระการผ่อนชำระราคาบ้าน ต่อมาบ้านข้าราชการทรุดโทรมมากจึงรื้อถอนทิ้งแล้ว ไปกู้เงินเพื่อก่อสร้างบ้านหลังใหม่ทดแทนหลังเดิม กรณีนี้ข้าราชการดังกล่าวจะอยู่ในข่ายข้อยกเว้นมิให้ได้รับสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา 7(2) แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ หรือไม่ และจะสามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามนัยมาตรา 16 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ ได้หรือไม่
3. กรณีข้าราชการซึ่งอยู่ระหว่างการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระ เงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่ที่รับราชการประจำตามมาตรา 16 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ ต่อมาบ้านทรุดโทรมมากจึงรื้อถอนออกไปทิ้งแล้ว ไปกู้เงินมาปลูกสร้างบ้าน

/หลัง ...

หลังใหม่ทดแทนหลังเดิม กรณีนี้ข้าราชการดังกล่าวจะอยู่ในข่ายต้องห้ามตามเงื่อนไขตามนัย มาตรา 16(3) แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ หรือไม่ หากมีสิทธิเบิกเงินดังกล่าว จะเบิกได้เต็ม ตามจำนวนเงินค่าก่อสร้างที่ระบุไว้ในสัญญากู้เงินฉบับใหม่หรือเบิกได้ไม่เกินวงเงินกู้และ ระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามสัญญากู้ฉบับแรก

4. กรณีราชการซึ่งเคยใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระ ราคاب้านตามมาตรา 16 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ จากสำนักงานเดิม ต่อมาได้รับคำสั่งย้าย ไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ ข้าราชการผู้นี้ได้ไปอาศัยอยู่ในบ้านของผู้อื่นโดยมิได้มี การเช่าบ้านแต่อย่างใด แต่ได้นำหลักฐานการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้บ้าน ที่เคยใช้สิทธิในท้องที่เดิมมาเบิกในท้องที่ใหม่ ตามมาตรา 17 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ โดย อ้างว่าท้องที่ใหม่ตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ กรณีนี้จะถือว่าเป็นการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการที่ชอบด้วยบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว หรือไม่

5. กรณีสำนักงานที่ข้าราชการเริ่มรับราชการครั้งแรกตั้งอยู่ในอาณาบริเวณ ตำบลซึ่งปัจจุบันเป็นอำเภอที่ตั้งขึ้นใหม่จากการแบ่งเขตการปกครองของกระทรวงมหาดไทย ต่อมาข้าราชการย้ายไปรับราชการ ณ สำนักงานเดิม กรณีนี้จะถือว่าท้องที่อำเภอเดิมหรือ ท้องที่ที่ตั้งขึ้นใหม่ (อำเภอใหม่) ซึ่งเป็นที่ตั้งสำนักงานเดิม เป็นท้องที่ที่เริ่มรับราชการ ครั้งแรกตามมาตรา 7(3) แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ

6. กรณีสำนักงานที่ข้าราชการเริ่มรับราชการครั้งแรกตั้งอยู่ในอาณาบริเวณ ของอำเภอเดิม ต่อมาข้าราชการได้รับคำสั่งให้ย้ายไปประจำสำนักงานใหม่ ซึ่งเดิม สำนักงานใหม่นั้นตั้งอยู่ในตำบลหนึ่งตำบลใดของอำเภอเดิม แต่ปัจจุบันตำบลเหล่านั้นได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอใหม่แล้ว กรณีดังกล่าวจะถือว่าเป็นการย้ายไปประจำสำนักงาน ในต่างท้องที่ซึ่งจะมีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการตามนัยมาตรา 7 แห่งพระราช- กฤษฎีกาฯ หรือไม่ และจะถือว่าท้องที่อำเภอเดิมหรืออำเภอที่ตั้งขึ้นใหม่เป็นท้องที่ที่เริ่มรับ ราชการครั้งแรกตามมาตรา 7(3) แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ตามประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น กระทรวงการคลังได้ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วมีความเห็นในประเด็นดังกล่าวดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ข้าราชการซึ่งได้รับคำสั่งให้ย้ายมารับราชการประจำสำนักงานใหม่ซึ่งอยู่ในท้องที่เดียวกับที่ดินมีบ้านที่อยู่ระหว่างการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน นั้น เนื่องจากตามสิทธิตามสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาซื้อขายผ่อนชำระบ้าน ข้าราชการย่อมสามารถเข้าอยู่อาศัยในบ้านที่เช่าซื้อหรือผ่อนชำระนั้นได้ในระหว่างการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน แม้ว่าข้าราชการผู้นั้นยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านที่เช่าซื้อจนกว่าจะได้ชำระค่าเช่าซื้อครบแล้วก็ตาม กรณีย่อมถือได้ว่าข้าราชการดังกล่าวมีเคหสถานของตนเองในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้ ข้าราชการผู้นั้นจึงต้องห้ามมิให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา 7(2) แห่งพระราชกฤษฎีกา

ประเด็นที่สอง ข้าราชการมีเคหสถานของตนเองอยู่ในท้องที่ที่ย้ายมารับราชการประจำ โดยไม่มีภาระการผ่อนชำระราคาบ้าน ต่อมาย้ายมาเช่าชุดทรุดโทรมมากจึงรื้อถอนทิ้งหลังแล้วไปกู้เงินเพื่อก่อสร้างบ้านหลังใหม่ทดแทนหลังเดิม นั้น เป็นกรณีข้าราชการได้มีเคหสถานเป็นของตนเองในท้องที่ที่รับราชการประจำ ซึ่งต้องห้ามมิให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา 7(2) แห่งพระราชกฤษฎีกา และในเมื่อข้าราชการไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการในท้องที่ที่ดินรับราชการประจำอยู่ตามมาตรา 7 แต่ต้นแล้ว แม้ว่าข้าราชการผู้นั้นได้รับความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยซึ่งมิใช่ความผิดของตนก็ตาม ก็ไม่มีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ มาตรา 16 แห่งพระราชกฤษฎีกา

ประเด็นที่สาม ข้าราชการซึ่งอยู่ระหว่างการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่ที่รับราชการประจำตามมาตรา 16 แห่งพระราชกฤษฎีกา ต่อมาย้ายมาเช่าชุดทรุดโทรมมากจึงรื้อถอนออกไปทิ้งหลัง แล้วไปกู้เงิน

มาปลูกสร้างบ้านหลังใหม่ทดแทนหลังเดิม นั้น ย่อมถือได้ว่าสิทธิเบิกค่าเข้าบ้าน
ข้าราชการเพื่อการเข้าซื้อหรือการผ่อนชำระ เงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังเดิมตาม
มาตรา 16 สิ้นสุดลงเมื่อมีการรื้อถอนบ้านทั้งหลัง เพราะพระราชกฤษฎีกาเข้าบ้าน
ข้าราชการฯ ได้ให้สิทธิข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเข้าบ้านข้าราชการมีสิทธินำหลักฐาน
การชำระค่าเข้าซื้อหรือค่าผ่อนชำระ เงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังแรกและได้อาศัย
อยู่จริงในบ้านนั้น ในเมื่อบ้านหลักแรกสิ้นสภาพไป สิทธิได้รับค่าเข้าบ้านข้าราชการ
ตามมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ ของข้าราชการผู้นั้นย่อมหมดไป และการใช้สิทธิ
เบิกค่าเข้าบ้านจากการผ่อนชำระค่าเข้าซื้อหรือผ่อนชำระ เงินกู้สำหรับบ้านหลังใหม่
ย่อมเป็นการต้องห้ามตามมาตรา 16(3) เนื่องจากข้าราชการผู้นั้นได้เคยใช้สิทธิ
เบิกค่าเข้าบ้านจากการเข้าซื้อหรือการผ่อนชำระ เงินกู้สำหรับบ้านในท้องที่ที่ประจำ
นั้นมาแล้ว

ประเด็นที่สี่ ข้าราชการซึ่งเคยใช้สิทธิเบิกค่าเข้าซื้อหรือค่าผ่อนชำระ เงินกู้
เพื่อชำระราคาบ้านตามมาตรา 16 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ จากสำนักงานเดิมต่อมาได้รับ
คำสั่งย้ายไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ โดยได้ไปอาศัยอยู่ในบ้านของผู้อื่นแต่มิได้
มีการเข้าบ้านแต่อย่างใด นั้น เป็นกรณีที่ไม่อยู่ในข่ายมาตรา 17 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ
ย่อมไม่มีสิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระค่าเข้าซื้อหรือค่าผ่อนชำระ เงินกู้บ้านในท้องที่เดิม
มาเบิกค่าเข้าบ้านข้าราชการในท้องที่ใหม่ ตามนัยบทบัญญัติของมาตราดังกล่าวได้ เพราะ
ข้าราชการซึ่งจะสามารถใช้สิทธิตามมาตรา 17 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ ในการนำหลักฐาน
การชำระค่าเข้าซื้อหรือค่าผ่อนชำระ เงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเข้าบ้านข้าราชการ
ต่อไป จะต้องปรากฏว่าข้าราชการผู้นั้นได้เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเข้าซื้อหรือ
ค่าผ่อนชำระ เงินกู้มาเบิกค่าเข้าบ้านในท้องที่เดิมมาตรา 16 และจะต้องเป็นผู้มีสิทธิได้รับ
ค่าเข้าบ้านข้าราชการในท้องที่ใหม่ตามมาตรา 7 และมาตรา 13 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ
ด้วยกล่าวคือต้องได้รับคำสั่งให้ไปประจำต่างท้องที่และข้าราชการผู้นั้นได้มีการรายงานตัว
 และได้มีการเข้าบ้านอยู่จริง การที่มาตรา 17 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ บัญญัติให้ข้าราชการ
สามารถใช้สิทธิเช่นนี้ได้ก็เพื่อให้ข้าราชการสามารถเลือกที่จะใช้สิทธิเบิกค่าเข้าบ้าน
ข้าราชการตามความเป็นจริงหรือใช้สิทธิเบิกค่าเข้าบ้านข้าราชการตามค่าเข้าซื้อหรือ

/ค่าผ่อน ...

ค่าผ่อนชำระเงินกู้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินจำนวนค่าเช่าบ้านที่จ่ายจริงและคนมีสิทธิได้รับตามกฎหมาย

ประเด็นที่ห้า สำนักงานที่ข้าราชการเริ่มรับราชการครั้งแรกตั้งอยู่ในอาณาบริเวณตำบลซึ่งปัจจุบันเป็นอำเภอที่ตั้งขึ้นใหม่จากการแบ่งเขตการปกครองของกระทรวงมหาดไทย ต่อมาข้าราชการย้ายไปรับราชการ ณ สำนักงานเดิม นั้น เป็นประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่าเป็นการได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก อันจะทำให้ข้าราชการดังกล่าวไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา 7 (3) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527 หรือไม่

โดยที่ค่าเช่าบ้านข้าราชการเป็นเงินพิเศษที่ข้าราชการมีสิทธิจะได้รับจากการไปรับราชการต่างท้องที่เพราะทางราชการเป็นเหตุ จึงมีการกำหนด "ท้องที่" ที่ข้าราชการเริ่มรับราชการครั้งแรกขึ้น เพื่อเป็นข้อสันนิษฐานเบื้องต้นว่าข้าราชการอยู่ ณ ที่ใดเมื่อเข้ารับราชการครั้งแรก โดยมาตรา 4 แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2527 ได้นิยาม "ท้องที่" ไว้ว่าหมายความว่าถึง กรุงเทพมหานคร อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ หรือท้องที่ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดให้เป็นท้องที่เดียวกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่านิยามดังกล่าวมิได้ประสงค์ให้ใช้ตำบลเป็นหลัก แต่จะใช้อำเภอหรือกิ่งอำเภอเป็นหลักในการกำหนดเป็นท้องที่ที่รับราชการครั้งแรก จึงต้องพิจารณาจากท้องที่ที่เป็นเขตพื้นที่การปกครองของอำเภอหรือกิ่งอำเภอตามสภาพความเป็นจริง โดยการเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การปกครองที่เกิดขึ้นภายหลังจะต้องไม่มีผลกระทบสิทธิที่เกิดขึ้นมาก่อน ดังนั้น เขตพื้นที่การปกครองของอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่เป็นอยู่ในขณะที่ข้าราชการได้รับคำสั่งให้ไปประจำท้องที่ใดในการเริ่มรับราชการครั้งแรกของตน ย่อมเป็นท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกของข้าราชการผู้นั้น

ประเด็นที่หก สำนักงานที่ข้าราชการเริ่มรับราชการครั้งแรกตั้งอยู่ในอาณาบริเวณของอำเภอเดิม ต่อมาข้าราชการได้รับคำสั่งให้ย้ายไปประจำสำนักงานใหม่ ซึ่งเดิมสำนักงานใหม่นั้นตั้งอยู่ในตำบลหนึ่งตำบลใดของอำเภอเดิม แต่ปัจจุบันตำบลเหล่านั้น

ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอใหม่แล้ว นั้น เป็นกรณีที่ต้องพิจารณาด้วยเหตุผลอย่างเดียวกับข้อหาหรือในประเด็นที่หา ดังนั้น ท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกของข้าราชการดังกล่าว จึงได้แก่ท้องที่ตามเขตพื้นที่การปกครองของอำเภอหรือกิ่งอำเภอในขณะที่ข้าราชการผู้นั้นเริ่มเข้ารับราชการ และกรณีเป็นการย้ายไปประจำสำนักงานในท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกตามมาตรา 7(3) แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ ข้าราชการดังกล่าวจึงไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามบทบัญญัติดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ตามกรณีดังกล่าว เป็นไปโดยถูกต้องตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการฯ จึงให้ถือปฏิบัติตามแนวทางวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อถือปฏิบัติต่อไป

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์ ดร. วิมลวรรณ นิลวรรณ
(นายสุทธิพันธุ์ นิมมานเหมินท์)
ผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี
รองปลัดกระทรวงฯ ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการคลัง

(นายสถิตย ดิไพโร)

หัวหน้างานสารบรรณ

19 ก.ค. 2544

กรมบัญชีกลาง

สำนักกฎหมายและระเบียบ

ส่วนกฎหมายและระเบียบ 3

โทร. 2739613 ต่อ 4443

19 ก.ค. 2544